

Naam: M Oosterhof
Datum: 21 januari 2019
Team/teamonderdeel: US Zorg
Telefoonnummer: 06-50073747

Collegevoorstel

Onderwerp	Team Gezinscoaches
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	nee
Hoofddopgave	Sociaal domein
Portefeuillehouders	A.L. Langius / E. van Mierlo
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

In maart 2018 is gestart met de werkwijze van de multiprobleemaanpak (team Gezinscoaches). Met deze multiprobleemaanpak beogen we kwalitatief betere hulpverlening te bieden tegen minder maatschappelijke kosten. In eerste instantie is hier begin 2018 formatie voor vrijgemaakt vanuit de reguliere formatie van de wijkcoaches. Vervolgens is vanuit het innovatiebudget van programma Zorg in 2019 incidenteel 185.000 euro extra budget beschikbaar gesteld, om uitbreiding te realiseren en hiermee meer gezinnen te kunnen begeleiden. Uit de monitor blijkt dat er substantiële resultaten op inhoud en op financiën worden gerealiseerd, de incidentele uitbreiding van het team is daarmee succesvol. Het voorstel is dan ook om deze uitbreiding structureel te maken.

Voorgesteld besluit

1. De incidentele uitbreiding van het team Gezinscoaches binnen team Stedelijke Uitvoering van de Eenheid Uitvoering Sociaal ten behoeve van gezinnen met meervoudige problematiek structureel te continueren
2. Vanaf 2020 een structurele formatie uitbreiding van 2,35 fte (schaal 9) F241Consulent Zorg te hanteren, waarvan de personeelslasten in totaal 185.000 euro bedragen.
3. Op grond van artikel 25 lid 1e Wet op de Ondernemingsraden dit voorgenomen besluit met bijgevoegde adviesaanvraag, kenmerk UIT - 2091492, ter advisering aan de ondernemingsraad voor te leggen, en het besluit bij een positief advies als definitief te beschouwen.
4. Het structureel benodigd budget van 185.000 euro te dekken uit taakveld maatwerkdienstverlening 18- en 18+
5. De raad hierover te informeren conform bijgevoegde raadsbrief.

Inleiding

In maart 2018 is het team Gezinscoaches gestart met het verbeteren van de situatie van gezinnen/inwoners met meervoudige problematiek. Het team richt zich zowel op gezinnen, als inwoners met hardnekkige problematiek op meerdere leefdomeinen. Het team Gezinscoaches heeft daardoor een belangrijke rol in het behalen van de doelen van het programma Zorg en halen van de doelstelling van het maatregelenplan 2019.

De problematiek die het team Gezinscoaches aanpakt gaat over van generatie op generatie. Deze gezinnen en inwoners (ca. 0,5 % van de Almelse gezinnen) kennen problemen op het gebied van uitkeringen, jeugd- en volwassenen hulpverlening, crisisinterventies, jeugdbeschermingsmaatregelen,

huisuitzettingen, politie-inzet, schuldsanering etc. Deze gezinnen en inwoners kennen bovendien een lange geschiedenis van hulpverlening, die ondanks de forse investeringen weinig effectief is.

Het doel is om mensen aan te leren, hoe zij hun eigen leven en problemen weer de baas kunnen zijn. Doordat gezinscoaches rust, continuïteit en stabiliteit bieden is de hulpverlening effectiever én goedkoper.

De aanpak van de gezinscoaches en de Doorbraakmethode zijn twee verschillende aanpakken, die onderling wel een relatie hebben. De aanpak van gezinscoaches is een hulpverleningsinterventie die ingezet kan worden als alternatief voor andere hulpverleningsinterventies. Deze inzet is langdurig van aard en vindt uitsluitend plaats bij multi-probleem huishoudens. De Doorbraakmethode heeft een kortdurend karakter en is gericht op het doorbreken van een impasse in een vastgelopen casus, door middel van een eenmalige interventie. Dit wordt niet uitsluitend ingezet in gezinnen met meervoudige problematiek, maar ook in andere casuïstiek. In een aantal gevallen is er overlap: een gezinscoach kan worden ingezet als follow-up na de Doorbraakinterventie in gezinnen met zeer complexe problematiek die langdurig hulp nodig hebben.

De gezinscoaches helpen momenteel inclusief de incidentele uitbreiding 68 gezinnen en/of huishoudens. Om op het huidige niveau door te kunnen gaan is het nodig de incidentele formatie uitbreiding structureel te maken. Vervolgens is prioritering van belang. De formatie van het team Gezinscoaches is niet groot genoeg om direct alle gezinnen te helpen. Zij prioriteren de hulpbehoevende gezinnen op inhoudelijk complexiteit en financiële last voor de gemeente, om zodoende maximaal effect te krijgen voor de gezinnen die onze hulp het hardst nodig hebben.

Een uitbreiding van de caseload (6-10 gezinnen) per gezinscoach is door de complexiteit niet mogelijk.

Om de benodigde investering goed te kunnen onderbouwen is gedurende de looptijd van het project bijgehouden wat de besparing per casus is, om zo de verdiensten van de investering inzichtelijk te maken. Een deel van deze casussen is weergegeven bij de effecten.

Beoogd effect

De ambitie is om alle gezinnen met meervoudige problematiek beter te helpen tegen lagere kosten. Met name de preventieve werking, door middel van het doorbreken van de generatieproblematiek, is voor Almelo essentieel. Iedere volgende generatie komt dan weer een stap verder.

Deze doelstelling komt daarmee tegemoet aan de ambitie en doelstelling van het programma Zorg.

1.1 Inhoudelijke effecten

Uit evaluaties uit 2018 komt naar voren dat de gezinnen en de gezinscoaches een verbetering in de situatie zien, sinds de inzet van de gezinscoach. Zij ervaren vooruitgang op één of meerdere levensgebieden en geregeld ook in algemeen welbevinden en zelfstandigheid. De inhoudelijke effecten hebben onder meer concreet betrekking op:

- meer inzicht in eigen financiële situatie
- kinderen gaan naar school en zitten minder/niet thuis
- minder zorgmijders
- hervatten van arbeidsparticipatie
- voorkomen huiselijk geweld
- frequenter medicijngebruik.
- meer rust in huis, overzicht op de situatie en meer grip op huishouden en opvoedsituatie.

1.2 Financiële effecten

De financiële effecten hebben we in kaart gebracht door een selectie van 10 casussen door te lichten met een maatschappelijke kosten baten analyse. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de Effectencalculator van het Instituut voor Publieke Waarden die ook in de Doorbraakmethode wordt gebruikt. Naderhand is ook nog een andere methodiek gebruikt, nl. de feitelijke besparing door het verschil in declaratie op casusniveau te bekijken.

Door de ondersteuning van de gezinscoach konden in de meeste gevallen de maatschappelijke zorgkosten worden afgebouwd. We maken daarbij onderscheid in directe besparingen en reële besparingen:

- Directe besparingen: dit zijn besparingen die direct plaatsvinden vanaf het moment dat de gezinscoach aan de slag gaat. Denk bijvoorbeeld aan het beëindigen van een crisisinterventie, het beëindigen van individuele begeleiding of bepaalde therapievormen
- Reële besparingen: dit zijn besparingen die we reëel verwachten in de eerste 12 maanden vanaf de inzet van de gezinscoach. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over het voorkomen van een huisuitzetting waarvoor de rechter een vonnis heeft uitgesproken, of een Raadsonderzoek dat reeds gestart is om een ondertoezichtstelling van een kind voor te bereiden.

De eigen kosten voor de inzet van de gezinscoaches zijn meegenomen in de berekening van de vermeden kosten.

In 10 casussen is bij de betrokken cliëntsystemen in totaal voor € 176.025 aan directe kostenbesparingen gerealiseerd. Daarnaast is voor € 862.374 aan maatschappelijke kosten bespaard op een reëel dreigingsbeeld.

In het werkelijke declaratiegedrag op casusniveau zien we terug dat het meeste financieel rendement optreedt bij "duurdere casussen".

In onderstaande tabel wordt de directe besparing per casus (linker kolom) en de reële besparing na 12 maanden (rechter kolom) weergegeven

	Besparingen	
	Direct	Reëel
Casus 1	€ 18.060	€ 103.514
Casus 2	€ 0	€ 11.024
Casus 3	+ € 3.480	€ 125.449
Casus 4	€ 4.807	€ 53.830
Casus 5	€ 15.929	€ 54.431
Casus 6	€ 106.392	€ 223.947
Casus 7	€ 23.309	€ 135.313
Casus 8	€ 9.730	€ 19.810
Casus 9	+ € 3.770	€ 80.033
Casus 10	€ 5.048	€ 55.023
Totaal	€ 176.025	€ 862.374

Argumenten voor

1.1 Voorstel past in bestaand beleid

Het team Gezinscoaches is sinds maart 2018 werkzaam en vraagt om uitbreiding, zoals is opgenomen in het maatregelenplan 2019. Zowel de vorming van het team in 2018 als het maatregelenplan zijn door het college goedgekeurd.

1.2 Directe besparing en minder afhankelijk van aanbieders

De inzet van de gezinscoach levert directe maatschappelijke besparingen op. Vaak is er veel hulpverlening aanwezig. Door kritischer te kijken naar wat echt nodig is en de huidige hulp te vervangen door die van de gezinscoach, kan vaak al direct bespaard worden (dus ondanks de meerkosten van de gezinscoach zelf). De inzet van de gezinscoach is maatschappelijk gezien goedkoper (gemiddeld € 17.600 per casus, 75% voor de gemeente en 25% voor Rijk of zorgverzekeraar).

1.3 Doorbreken van patronen voor langdurig rendement

Bij de inzet van de gezinscoaches wordt, voor de langere termijn, de vicieuze cirkel doorbroken. Waar voorheen de dreiging uit de hand liep, wordt nu de juiste interventie op het juiste moment geplaatst door de integrale aanpak. Kenmerkend in deze casussen is dat men van escalatie naar escalatie gaat en de gezinscoaches zijn vaak in staat dit patroon te doorbreken en de situatie te stabiliseren.

Kanttekeningen

1.1 Directe besparing en minder afhankelijk van aanbieders

Het team Gezinscoaches moet groot genoeg zijn om eventueel verzuim of personeelsverloop op te kunnen vangen. Waar in andere gezinnen met meervoudige problematiek meerdere verschillende aanbieders betrokken zijn (en daarmee ook verschillende hulpverleners), wordt het hulpaanbod nu gecentraliseerd bij één medewerker. Bij uitval van de medewerker is goede samenwerking in het team nodig, maar bovenal een groot genoeg team om het gat op te vullen.

1.2 Doorbreken van patronen voor langdurig rendement

Almelo kent een doelgroep die structureel ondersteuning nodig heeft. Het bereiken van volledige zelfredzaamheid – dus zonder gebruik van overheidsvoorzieningen - is voor deze huishoudens geen reëel doel.

1.3 Door stoppen met uitbreiding ontstaan hogere kosten

Als er gestopt wordt met de uitbreiding van het team Gezinscoaches en de oorspronkelijke formatie (5.22 fte) wordt gehandhaafd, ontstaan hogere zorgkosten. De overgenomen zorg door het team Gezinscoaches (directe en reële besparing) zal weer overgaan naar geïndiceerde zorg.

Alternatieven

Op dit moment is er binnen de gemeente geen alternatief. De werkwijze van de gezinscoaches is namelijk afwijkend van de regievoerende rol van de gemeente. Ook zorgaanbieders bieden vooralsnog geen vergelijkbaar aanbod.

Kosten, opbrengsten en dekking

De huidige bezetting zonder incidentele bekostiging bedraagt 5,22 fte. De huidige incidentele formatie uitbreiding is gerealiseerd door een eenmalige bijdrage van € 185.000 uit het innovatiebudget. Voor het behoud van de formatie uitbreiding van 2,35 fte is structureel budget benodigd.

Voorgesteld wordt om de € 185.000 ten laste te brengen van de zorgbudgetten, maatwerkdienstverlening 18- en 18+. Deze budgetten zijn overwegend de basis van de huidige uitgaven voor de gezinnen en inwoners.

Uitvoering

Het team gezinscoaches maakt onderdeel uit van team Stedelijk Uitvoering binnen de eenheid Uitvoering Sociaal.

Bijlagen

- 1) Raadsbrief
- 2) DT nota - 1902985

Procesinformatie

Intern overleg

Op 7 november is het voorstel besproken in het MT US, met als uitkomst om dit voorstel eerst door te spreken met financiën en nadien te behandelen in het portefeuilleoverleg.

Op 2 en 9 december is afstemming geweest met financiën. Vanuit financiën wordt benadrukt dat een duidelijke prioritering op kosten de voorkeur heeft, om zo de € 185.000 voor het team Gezinscoaches te verrekenen met de besparing op de zorgbudgetten maatwerkdienstverlening 18- en 18+. Hiermee wordt dus geadviseerd om met name duurdere casuïstiek door middel van het team gezinscoaching te laten ondersteunen. Dit advies wordt in de uitvoering bij de prioritering welke gezinnen door middel van dit instrument worden ondersteund betrokken. Het doel van het team is kwalitatief betere hulpverlening te bieden tegen minder maatschappelijke kosten.

Afstemming met portefeuillehouder

Op 20 januari is afgestemd met de heer Langius en de heer van Mierlo. De formatieve uitbreiding van het team Gezinscoaches wordt als passend gezien in het streven naar kwalitatief betere hulpverlening. Daarnaast wil men meer aandacht geven aan de resultaten van het team Gezinscoaches. Naast het

collegevoorstel en het persbericht wordt de Raad geïnformeerd over de inzet en de effecten van het team.

Directie-advies

Akkoord met voorstel.

B&W voorstel met directie advies(uitgebreide route)

Communicatie over het besluit

Regulier persbericht.